

TERÀPIA OCUPACIONAL

Memòria anual 2007

FUNDACIÓ HUMANITÀRIA
PEL 3r i 4t MÓN
DR. TRUETA

PRESENTACIÓ:

LA TERÀPIA OCUPACIONAL A LA FUNDACIÓ TRUETA.

La teràpia ocupacional és una disciplina sanitària relacionada amb persones que pateixen alguna alteració, discapacitat i/o disminució física o mental, ja sigui temporal o permanent que valora i tracta les persones utilitzant activitats propositives per prevenir la discapacitat i desenvolupar la independència funcional. (*La Federació mundial de terapeutes ocupacionals (WFOT), El consell de terapeutes ocupacionals per els països europeus (COTEC).*)

A la Fundació humanitària pel 3r i 4rt món Dr. Trueta està dirigida a persones que estiguin en edat laboral, que tinguin diagnosticada una malaltia mental severa i que siguin de la comarca d'Osona i el Berguedà. Per tant, els usuaris de la Fundació Trueta són persones que a causa de la patologia mental no desenvolupen un treball en una empresa ordinària. La Fundació els hi dóna la oportunitat de realitzar una ocupació significativa.

Segons la Terminologia Uniforme de Teràpia Ocupacional, la persona es desenvolupa en tres apartats:

1. Tasques de desenvolupament. (Activitats de la Vida Diària, AVD)
2. Components d'execució. (habilitats de la persona per participar de manera satisfactòria en les diferents activitats)
3. Context. (ambient).

La dificultat que una persona pugui tenir per realitzar una activitat de la vida diària serà a causa d'una disfunció dels components d'execució dins un ambient determinat.

Als usuaris, venir als nostres centres els hi suposa haver de desenvolupar una tasca agafar uns hàbits treballant les Activitats de la Vida Diària (AVD) com mantenir uns horaris, seguir unes normes, uns rols laborals, trobar-se amb companys de feina, que en molts casos s'han convertit en amics. Això els hi permet treballar unes habilitats dins un ambient.

Una de les tres vessants que porta a terme la Fundació és la social on se'ls hi obre la possibilitat de tenir un contracte de treball i alta a la Seguretat Social als usuaris, proporcionant un canvi de rol: rol de malalt a rol de treballador i la integració en el món laboral.

Una altre de les vessants és la humanitària, els usuaris saben que la tasca que realitzen al centre serà d'utilitat a persones que ho necessiten ja que els medicaments que processen arribaran al 3r i 4rt món.

L'altre vessant és l'ecològica, es separen les diferents fraccions dels medicaments (vidre, paper, plàstic, cartró, metall, alumini, llauna..) .

El resultat de tot el procés és satisfactori per ells, ja que desenvolupen una tasca significativa, augmentant així el nivell d'autoestima i el grau d'autonomia. Es proposen unes activitats orientades a un tipus de desenvolupament personal que serveixi, perquè l'individu millori en el coneixement les seves pròpies dificultats, però per sobre de tot prengui consciència de les seves pròpies capacitats. Això es fa a través d'una ocupació.

El model de l'ocupació humana desenvolupat per Gary Kielhofner defineix **ocupació humana** com a que és part de la condició humana, a part de les característiques del ser humà, es comparteix una naturalesa ocupacional innata.

Ocupació humana es refereix en fer el treball, el joc o les activitats de la vida diària, dins un context temporal, físic o sociocultural que caracteritza gran part de la vida humana.

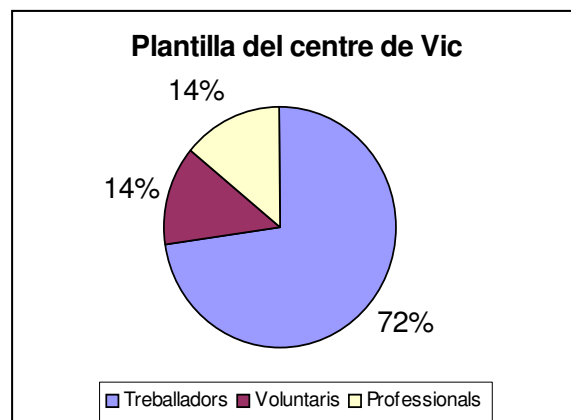
CARACTERÍSTIQUES DELS C.E.T "EL MERMA" I "MOSSÈN ARMENGOU"

Ja des de l'any 1995 la Fundació humanitària Dr. Trueta treballava amb persones amb problemes de Salut Mental des del Servei de Teràpia Ocupacional. A partir d'aquest moment és quan s'aplica la reinserció laboral d'aquest col·lectiu. No va ser fins el maig del 2000 que es va reconèixer com a **Centre Especial de Treball (C.E.T), el qual vam anomenar " El Merma"**. El dia 17 de gener de l'any 2002 es va obrir un altre **C.E.T a la ciutat de Berga anomenat " Mossèn Armengou "**.

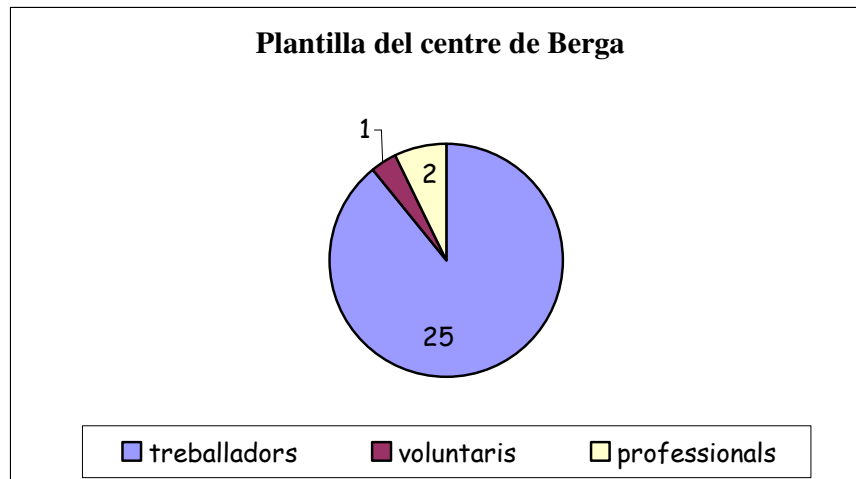
Pensem que una de les principals problemàtiques de les persones que pateixen una malaltia mental greu és la seva manca d'accés al món laboral. El grup de malalts mentals ha estat el grup de discapacitats amb menor èxit a l'hora d'aconseguir i mantenir llocs de treball, o bé, se'ls ha encasellat en un treball molt poc gratificant en el qual difícilment es podien realitzar com a éssers humans. També se'ls dóna treball en menor freqüència i duració que en altres discapacitats. Tot això afegeix una patologia addicional a la malaltia mental ja que existeix una relació entre la salut de la persona i les seves ocupacions.

Actualment, aquesta feina l'estem portant a terme **86 persones** repartides en els dos centres que té la Fundació a Vic i Berga.

Al centre de Vic hi treballen 58 persones: 42 persones amb problemes de salut mental, 8 professionals i 8 voluntaris.

A Berga hi treballen 28 persones: 25 persones amb problemes de salut mental, 2 professionals i 1 voluntari.

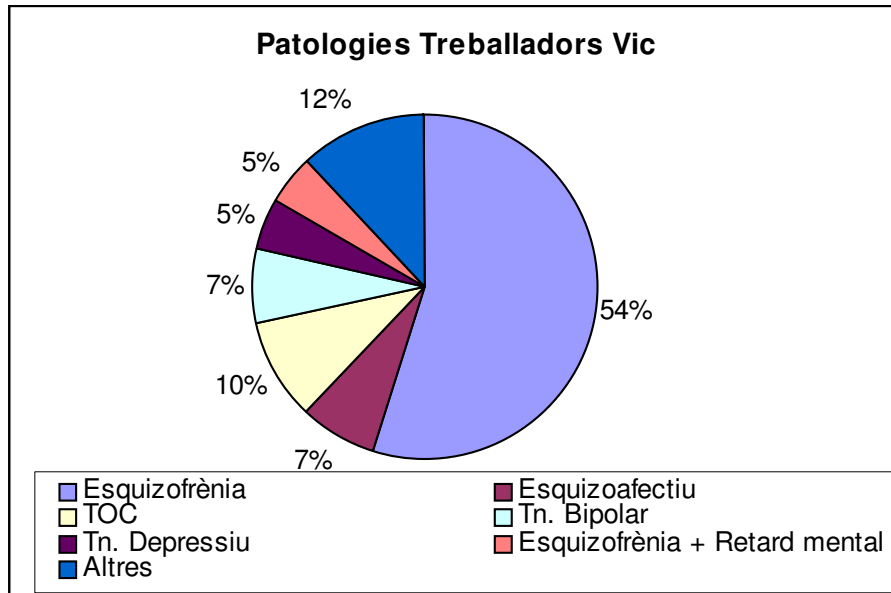

Durant aquest any 2007 han passat per el Servei de Teràpia Ocupacional (STO) de Vic 27 usuaris, tots ells amb problemes de salut mental i en el Centre Especial de Treball (CET) hi ha passat 22 usuaris. D'aquests 27 usuaris del STO, 7 ja no estan en el nostre centre, la majoria de casos són altes voluntàries perquè ja estaven capacitats per buscar feien i la resta és degut que han emprès nous programes, com OTL, cursos de formació, o han emprès un nou voluntariat.

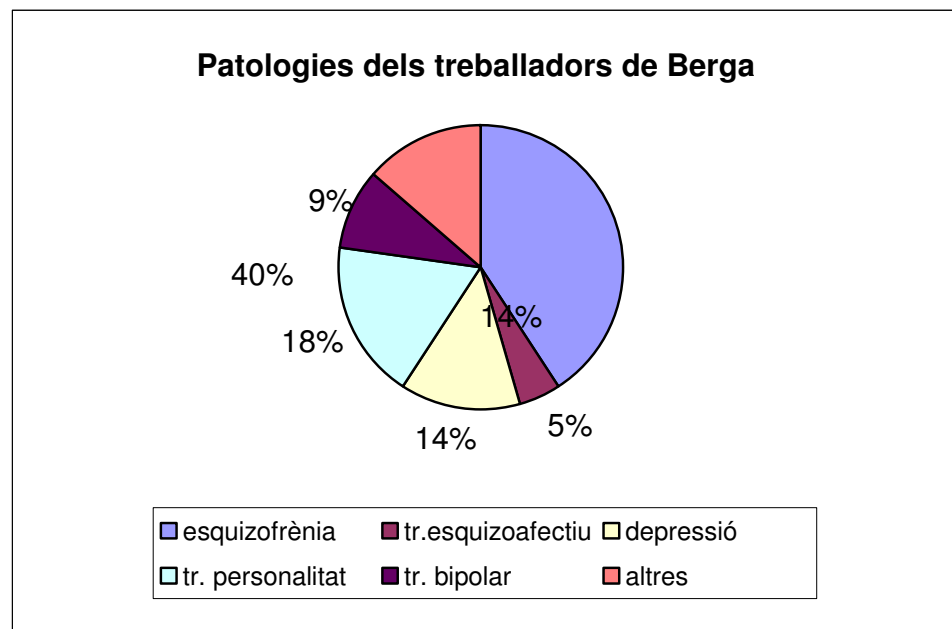
Al centre de Berga aquest any 2007 han passat pel Servei de Teràpia Ocupacional (STO) 19 usuaris, i 6 usuaris pel Centre Especial de Treball (CET). Un dels usuaris del CET actualment té una excedència voluntària.

Actualment en el **centre de Vic** hi ha **42 persones amb problemes de salut mental** que desenvolupen el seu rol professional. Són persones afectades principalment per trastorns esquizofrènics (23) , trastorns bipolars (3), depressions (2), trastorns obsessiu compulsius (4), trastorn esquizoafectiu (3), disminució + psicòsis (2), i altres (5) en fase controlada. L' edat dels

nostres treballadors oscil·la entre els 24 i 63 anys, encara que cada vegada tenim en el centre, un nombre més gran de persones joves, entre 18 i 35 anys.

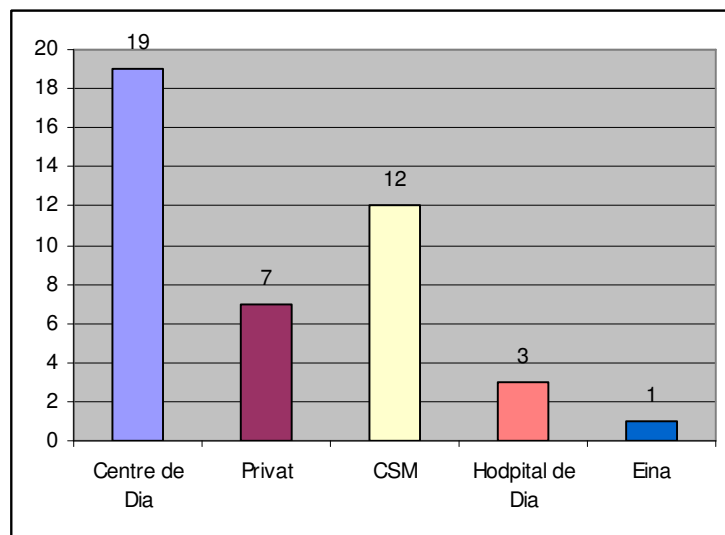

Actualment en el **centre de Berga** hi ha **25 usuaris amb una malaltia mental desenvolupant el seu rol professional**. Són persones afectades principalment per trastorns esquizofrènics (9), trastorns bipolars (2), trastorns de personalitat (4), trastorn esquizoafectiu (1), Trastorn depressiu (3), esquizofrènia més retard mental (2), TOC (1), i altres (3) en fase controlada. A Berga l'edat dels treballadors oscil·la entre els 20 i els 60 anys.

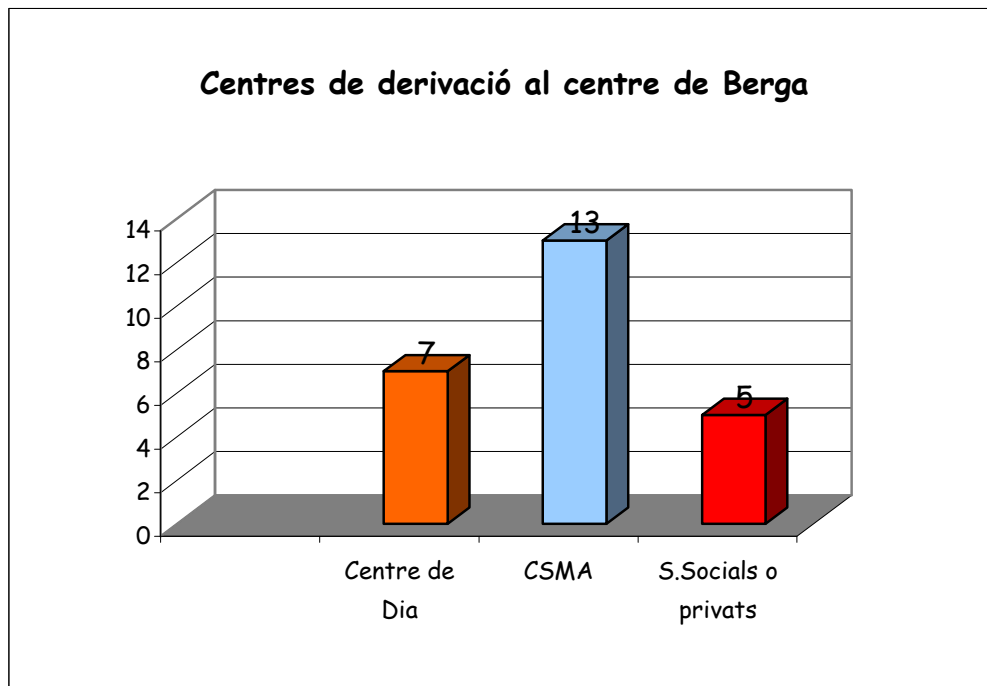
Els usuaris del **centre de Vic** ens venen derivats de diferents serveis de la comarca d'Osona, aquests serveis són els següents:

- **Centre de dia:** ens ha derivat a 19 usuaris.
- **EINA:** és un servei de treball amb suport que pertany a l'Associació " Sant Tomàs " i la seva finalitat és la inserció socio-laboral de persones amb disminució psíquica a empreses de la comarca d'Osona. EINA ens ha derivat a 1 usuaris.
- **Hospital de Dia:** l'Hospital General de Vic té un Hospital de Dia per malalts mentals, el qual ens ha derivat a 3 usuaris.
- **CSM:** el Centre de Salut Mental d'Osona ens ha derivat a 12 usuaris.
- **Privats o altres Serveis Socials d'Osona:** durant aquest any, en el nostre centre , ens han arribat 7 usuaris per aquesta via.

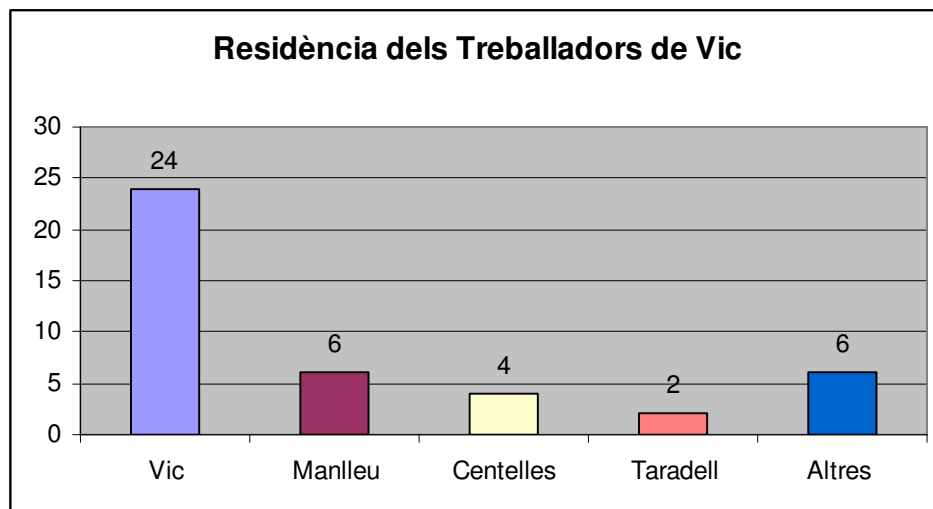

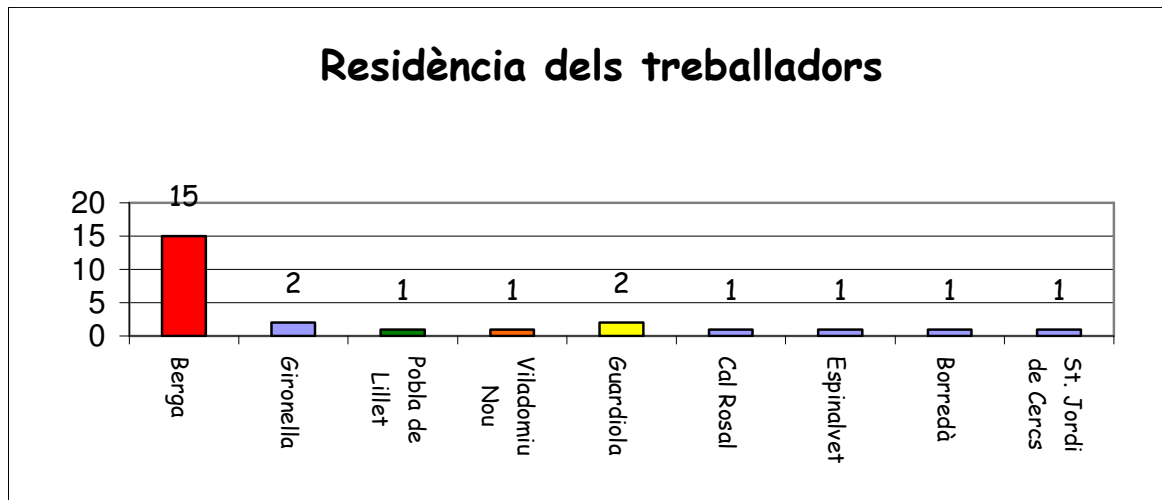
Els usuaris del **centre de Berga** venen derivats de diferents serveis de la comarca del Berguedà, aquests serveis són els següents:

- **Centre de Dia l'Oreneta:** és un centre de dia de malalts mentals que ens ha derivat a 7 usuaris.
- **CSMA:** el centre de Salut Mental del Berguedà ens ha derivat a 13 usuaris.
- **Privats i altres Serveis Socials del Berguedà:** 5 usuaris ens han arribat mitjançant aquesta via.

Tant els usuaris que tenim en el centres de Vic i Berga no resideixen únicament en les seves capitals, Vic i Berga, sinó que una gran part d'aquests treballadors resideixen en pobles d'aquestes comarques. A Vic és on resideixen més usuaris (24), la resta d'usuaris viuen a Manlleu (6), Centelles (4), Taradell (2) i altres pobles (6) com són Sant Julià, Torelló, Masies de Voltregà, Gurb, Sant Boi de Lluçanès i Viladrau. A Berga és on resideixen més usuaris (15), la resta d'usuaris viuen a Guardiola de Berguedà (2), Gironella (2), Cal Rosal (1), Espinalvet (1), Viladomiu Nou (1), Borredà (1), La Pobla de Lillet (1) i Sant Jordi de Cercs (1). Això implica que cada dia per poder venir a treballar hagin d'utilitzar el transport públic.

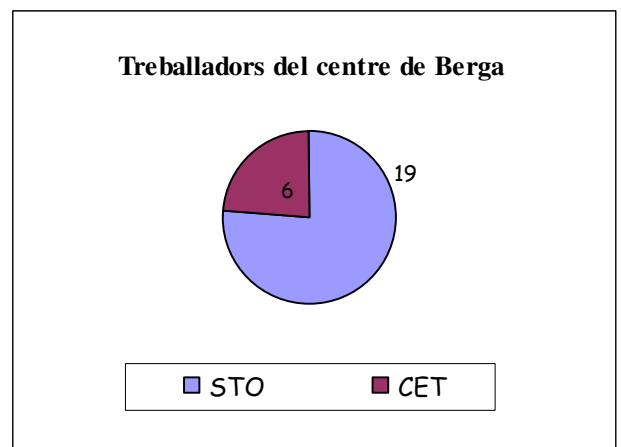
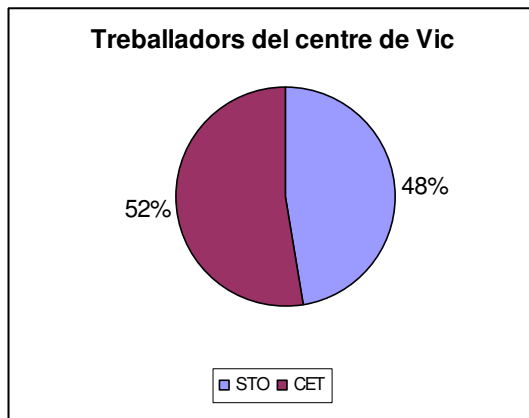

HÀBITS LABORALS I SOCIALS

Tots els treballadors del nostres dos centres de la Fundació, passen per dos serveis. El primer és el **Servei de Teràpia Ocupacional (STO)**, adreçat a persones amb una malaltia mental que ja han acabat la seva RHB psicosocial en Centres de Dia, Hospitals de Dia o Centres de Rehabilitació i que necessiten recuperar els hàbits laborals i de treball o fer un entrenament d'aquests, per entrar a formar part un cop preparats, del nostre segon servei, el **Centre Especial de Treball (C.E.T)** o bé, integrar-se a una **empresa ordinària**.

En el centre de Vic tenim 42 usuaris, 20 d'ells estan en el primer servei de STO, i en el segon servei, el C.E.T, hi tenim a 22 persones, 20 d'elles amb contractes indefinits. Durant aquest any 2007 hem fet un nou contracte de treball.

En el centre de Berga hi ha 19 persones en servei de STO i 6 persones en el CET. Durant aquest any 2007 hem fet tres nous contractes de treball.

En els nostres centres que disposa la Fundació, ensenyem, treballem i eduquem a partir de les tasques de desenvolupament, els components d'execució i l'ambient del centre. Que els permetin poder aconseguir i mantenir un lloc de treball ja sigui protegit com ordinari.

Dins les tasques de desenvolupament:

- Activitats de la vida diària: higiene personal, mantenir l'uniforme net..
- Activitat laboral: mantenir el lloc de treball ordenat, adquisició i manteniment del lloc de treball, rol de treballador, participació voluntària en les tasques..
- Activitats d'oci: Participació en les activitats organitzades per el centre i usuaris.

Es treballen els Components d'Execució afectats:

- Components cognitius: Temps d'atenció, iniciació i acabament de l'activitat, memòria, seqüenciació, resolució de problemes, aprenentatge..
- Components psicosocials: valors, interessos, conducta social, habilitats interpersonals, autoexpressió, autocontrol i autoconcepte...

L'ambient:

- Proporcionant un ambient físic, social i cultural creant un ambient de benestar i favorable a la inserció de la persona.

OBJECTIUS

- Adquirir i mantenir hàbits de cura i higiene personal
- Mantenir i tenir cura de l'uniforme, les eines de treball i el lloc de treball
- Potenciar les relacions socials dins del centre, mitjançant una feina, així com mantenir aquestes relacions fora de l'àmbit laboral.
- Adquirir, potenciar o mantenir uns hàbits laborals i socials.
- Moure's de forma autònoma i funcional en la comunitat.
- Desenvolupar les tasques laborals de forma efectiva, tant en qualitat com en producció dins en un temps adequat, tenint en compte i complint sempre les normes de seguretat del centre.
- Desenvolupar activitats no remunerades per el benefici de la comunitat.
- Explorar i realitzar activitats d'oci fora de l'àmbit laboral.

Aquests objectius fan referència a les àrees d'execució, per tal de que aquestes es compleixin són necessaris uns components d'execució. Per altra banda, a part de tenir unes habilitats, també es necessari que la persona estigui compensada i tingui una estabilitat bio-psico-social.

En tot el procés és molt important donar **reforç i motivació** als treballadors, que vegin que són capaços de començar i acabar una feina amb èxit. Per això és imprescindible poder adaptar les activitats a les discapacitats de cada treballador, per evitar així, l'equivocació i la frustració.

Si aquests aspectes de la seva vida són positius, l'estabilitat emocional, la col·laboració i el rendiment en la feina milloren.

Passat aquest període d'aprenentatge i entrenament la persona o bé pot entrar a formar part del C.E.T (sistema de contracte i alta a la Seguretat Social) o incorporar-se a una empresa ordinària.

Els malalts mentals poden ser persones competitives dins una empresa ordinària sempre que, prèviament a aquesta inserció laboral s'hagi fet un treball de tractament

farmacològic i psiquiàtric així com també, un tractament de rehabilitació laboral i social adequat a cada persona.

INTEGRACIÓ A EMPRESA ORDINÀRIA

L'equip de terapeutes ocupacionals de la Fundació ha aprofundit aquest any en l'últim estadi de l'itinerari d'inserció fent un seguiment dels usuaris que treballen en empreses ordinàries. Actualment la Fundació té dos usuaris treballant en una empresa ordinària en els quals se'ls hi fa un seguiment per ajudar-los en les dificultats que es puguin trobar. De la mateixa manera l'empresa pot consultar qualsevol dubte que li pugui sorgir. Som el vincle entre el treballador i l'empresa.

La Fundació ofereix a l'empresa ordinària treballadors per complir la LISMI. Aconseguint un benefici mutu (treballador - empresa ordinària).

Des de la Fundació es fa una tasca de recerca d'empreses que puguin estar disposades a contractar persones amb disminucions derivades de malalties mentals, en la preparació de la persona per a la nova feina i en un acompanyament durant un període de temps del treballador a l'empresa ordinària mitjançant projectes presentats a diferents entitats.

ACTIVITATS QUE ES REALITZEN ALS NOSTRES CENTRES

- pesar bosses
- separar les diferents fraccions (paper, cartró, plàstic, vidre, metall, alumini, fàrmac i radiografies)
- portar els materials reciclables a la deixalleria
- classificar per principis actius els medicaments
- construcció dels envasos clínics

Magatzem de Vic

- portar a terme les comandes i enviaments que ens demanen
- encaixar els envasos clínics i paletitzar-los, perquè posteriorment puguin ser enviats al Tercer Món.
- Recollida i classificació de telèfons mòbils.

- Recollida i reciclatge de tintes i cartutxos d'impresora i tònners.
- Recollida i reciclatge de material informàtic. Aquest centre de recuperació de material informàtic (CRI) està ubicat al C/ Martí Genís nº 4 de Vic i en ell hi treballen també, 4 persones amb malaltia mental.
- Botiga d'artesanía i roba de segona mà a Manlleu. L'establiment s'anomena Tam-Tam i està situat al número 154 del passeig Sant Joan de Manlleu. On hi treballa una usuària.

- Recollida i destrucció de paper confidencial.
- Realització de peces, amb col·laboració amb el CET Coloma d'Avià, desde el CET "Mossèn Armengou" de Berga.
- Nova tasca a Berga: Encaixar el material sanitari, posteriorment és revisat per els treballadors de Vic.
- Col·laborem amb el Servei Penitenciari, Rehabilitació i Justícia Juvenil acollint les persones que han de realitzar un treball en benefici a la comunitat.

ACTIVITATS LÚDIQUES I DE SOCIALITZACIÓ QUE S'HAN PORTAT A TERME AL CENTRE DE VIC

Des dels nostres centres intentem no oblidar aquest aspecte mancat i alhora tant necessari per a ells. Per això a mig matí fem una parada de 20 minuts per esmorzar, no ens quedem al centre sinó que anem a un bar. Aquesta parada creiem que és important principalment per dues raons. La primera per diferenciar l'espai i el temps de treball del de l'oci. Quan estem treballant hem d'estar per la feina que estem realitzant i quan sortim a esmorzar és moment de descansar i relaxar-se.

I la segona raó és la de potenciar la comunicació i la socialització entre els propis companys i amb la resta de la societat. És el moment també, per poder explicar i comentar coses de la seva vida, què han fet durant el cap de setmana, comentar les notícies dels diaris, explicar acudits etc.

A més a més aquest any hem potenciat les **activitats de caire més lúdic**.

Mitjançant els resultats obtinguts a través d'unes escales de valoracions que els passem i per el que ells mateixos ens han anat manifestant, hem creat una comissió d'oci, formada per els propis usuaris, la qual s'encarrega d'esbrinar què es pot fer el cap de setmana a la comarca

d'Osona (Excursions, exposicions, fires, cinemes etc.). Cada setmana en el racó d'oci hi apunten les diferents propostes per qui s'hi vulgui apuntar.

- muntar, desmuntar i estar com a representants del nostre estanc en algunes fires.
- Participació en caminades populars
- Caminades organitzades pels treballadors
- Anades al cinema
- Visites a diferents fires de la comarca
- Sortida a Port Aventura conjuntament amb els dos centres (Juliol 07).

- Dinar de Nadal. (21 de desembre)

ACTIVITATS LÚDIQUES I DE SOCIALITZACIÓ QUE S'HAN PORTAT A TERME AL CENTRE DE BERGA

- Muntar, desmuntar i estar com a representants de la nostra parada de roses per Sant Jordi.
- Muntar, desmuntar i estar com a representants del nostre estanc en la Fira de Maig de Berga.
- Sortida a la Fira de l'Ocupació de Berga el 4 de Maig.
- A l'estiu sortides a la piscina municipal de Berga.
- Sortida a la Patum de la Llar Sta. Maria de Queralt al 6 juny.
- Acollides de les visites informatives organitzades del Hospital de Dia i del Consorci de Formació i Iniciatives de Cercs com a informadors de la tasca que realitzen a la Trueta.
- Participació en sortides que organitza ASFAM.
- Assistència i participació a la Reunió de Prevenció dels Riscos Laborals.

- 18 de Juliol Sortida a Port Aventura.

- 28 setembre Dinar a la Font del Ros.

- Vendre loteria de la Rifa de Nadal.

- 3 dinars organitzats per els usuaris durant aquest any.

- Trobades entre ells alguns caps de setmana per anar al cinema.

- Decoració Nadalenca per la Botiga.

- 21 de desembre, dinar d'empresa de Nadal i a la tarda activitats lúdiques al centre.

LA DOCÈNCIA AL CENTRE DE VIC I BERGA

La nostra Fundació té convenis amb *l'Escola Universitària "Creu Roja" de Terrassa* i amb la **Universitat de Vic** perquè els alumnes de **Teràpia Ocupacional** puguin realitzar les estades pràctiques en els 2 nostres centres, els quals tenen en plantilla, terapeutes ocupacionals. Aquests professionals són els encarregats de facilitar el desenvolupament de les pràctiques als alumnes de teràpia ocupacional perquè aquests puguin adquirir els coneixements i les capacitats adequades per a l'exercici d'aquesta professió. Aquest any, 1 alumna de Teràpia Ocupacional de la Universitat de Vic, ha fet pràctiques al centre.

També tenim un conveni amb l'**IES Antoni Pous i Argila** de Manlleu perquè els alumnes del mòdul del cicle formatiu de grau superior de **Tècnic Superior en Integració Social**, puguin fer les pràctiques al nostre centre. Durant aquest any 2007 3 alumnes han realitzat les pràctiques.

Aquest any el centre de Berga no ha desenvolupat aquesta tasca per manca d'alumnes.

Fundació Humanitària pel 3r i 4t món Dr. Trueta

C/ Canigó, 33

08500 Vic

Tel : 93 886 92 76 Fax: 93 889 13 97

www.trueta.cat

trueta@trueta.cat

